

Dosarul nr. 2ra-1638/20

Prima instanță: (Judecătoria Strășeni, sediul Central) D. Croitor

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, reprezentați de avocatul Mîrzenco Dumitru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii împotriva Întreprinderii cu Capital Străin "Red Union Fenosa" Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, prin care s-a admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin "Premier Energy Distribution" Societate pe Acțiuni, s-a casat hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 20 noiembrie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă :

La 20 iulie 2017, Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS "Red Union Fenosa" SA cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Radu Vasile a invocat că este proprietarul apartamentului nr. 7 din str. I. Caraciobanu 19 din or. Strășeni.

De asemenea, Radu Ludmila și Radu Dimitrii au invocat că sunt proprietarii apartamentului nr. 8 din str. I. Caraciobanu 19 din or. Strășeni, cu cota parte de $\frac{3}{4}$ și $\frac{1}{4}$ respectiv.

Ambele apartamente au fost comasate în unul singur, fără a modifica schema de alimentare cu energie electrică.

Reclamanții au menționat că la 01 noiembrie 2016, aproximativ la orele 14:40, în apartament s-a produs un incendiu de proporții mari, în urma căruia bunul imobil a fost complet deteriorat, în apartament fiind imposibil de locuit.

Prin încheierea tehnico-incendiară privind determinarea cauzei și focarului incendiului din 02 noiembrie 2016 a Serviciului Apărării împotriva incendiilor a Secției Situații Excepționale Strășeni, s-a exclus versiunea generării incendiului în urma incendierii intenționate, fiind stabilit că cauza declanșării incendiului a fost scurtcircuitul electric la priza unde era conectat televizorul din interiorul dormitorului.

La fel, reclamanții au specificat că prin procesul-verbal de cercetare la fața locului a cauzelor incendiului din 02 noiembrie 2016, întocmit de către ÎCS "Red Union Fenosa" SA (filiala Strășeni), s-a constatat că cauza izbucnirii incendiului a fost supratensiunea apărută la priza unde era conectat televizorul, care și a dus la declanșarea incendiului în întregul apartament.

Astfel la 08 noiembrie 2016, s-au adresat pârâtului o cerere, în care au invocat cauza incendiului ca fiind scurtcircuitul produs din vina întreprinderii și au solicitat evaluarea pagubelor și repararea prejudiciului, iar prin răspunsul pârâtului, ultimul a refuzat achitarea prejudiciului, motivând prin faptul că rețeaua de alimentare cu energie electrică este în stare de funcționare și nu are nici o legătură cu condiționarea izbucnirii incendiului, fapt ce exclude responsabilitatea întreprinderii în acest caz.

Reclamanții au reiterat că anume furnizorul de energie electrică este vinovat de producerea incendiului și urmează să repare prejudiciul cauzat, fiind responsabil de întreținerea rețelei electrice interne din blocul locativ ca operator al rețelei de distribuție, fiind responsabilă de exploatarea, executarea lucrărilor de întreținere tehnică corespunzătoare și de siguranță a echipamentului de protecție și conexiunile conductorilor electrice montați în panoul de echipament electric de protecție și măsură (evidență) și panoul de distribuție a energiei electrice.

Totodată, de către Centrul Național de Expertize Judiciare la 10 februarie 2017, a fost efectuată expertiza extrajudiciară inginero-tehnică în comisie, prin care experții au constatat că apariția tensiunii de linie (supratensiune) în circuitul de alimentare a televizorului a condiționat creșterea inadmisibilă a curentului integrității în circuitele primare a aparatului, urmată de deteriorarea integrității straturilor electrice, elementelor electronice, pistelor conductoare, care la rândul lor a condiționat producerea arcurilor electrice și scurtcircuitelor cu degajarea unei cantități mari de energie termică, care a și generat aprinderea televizorului, iar ulterior răspândirea incendiului în întregul apartament.

Prin urmare, reclamanții au specificat că, cele menționate denotă cauza declanșării incendiului, precum și vinovăția pârâtului în declanșarea acestui incendiu.

La fel, la 12 decembrie 2016, s-au adresat Inspecției Energetice teritoriale Călărași cu cerere, prin care au solicitat eliberarea Actului de corespundere a instalației electrice interioare de prize și iluminare din apartamente.

Astfel în urma măsurărilor tehnice-electrice efectuate și actelor emise de către laboratorul electrotehnic de măsurări și încercări electrice a SA "Energoservice", Inspectoratul Energetic de Stat a elaborat Actul de corespundere a instalației electrice de alimentare cu energie electrică a apartamentului, prin care s-a stabilit

necoresponderea automatelor electrice de protecție a parametrilor necesari, iar instalațiile electrice de care este responsabil pârâtul, nu corespund cerințelor Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice și datelor normative tehnice în vigoare.

În consecință, reclamații au susținut că prin atitudinea pârâtului, manifestată prin neasigurarea echipamentului de protecție și securitatea receptorilor electrice, a dus la apariția supratensiunii în rețea, care a și generat declanșarea incendiului în apartament.

De asemenea, au menționat că deoarece apartamentul a devenit nelocuibil, au fost nevoiți să închirieze un apartament, costul chiriei fiind de 2 000 lei lunar, achitând anticipat pentru 12 luni suma de 24 000 lei, care urmează a fi încasată de la pârât.

Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii au solicitat încasarea de la ÎCS "Red Union Fenosa" SA a sumei de 606 690,82 de lei cu titlu de prejudiciu material, inclusiv:

- 295 440,82 de lei - costul lucrărilor de restaurare și reparație capitală ce necesită a fi efectuate;

- 202 950 de lei - costul bunurilor evaluate de experți;

- 100 000 lei – costul bunurilor neevaluate de experți;

- 24 000 lei - costul chiriei pentru locațiunea apartamentului;

- 5 200 lei – cheltuieli pentru efectuarea Raportului de expertiză;

- 700 lei – suma achitată pentru efectuarea măsurărilor tehnico-electrice efectuate de SA "Energoservice".

De asemenea, au solicitat încasarea sumei de 200 000 lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul Central din 20 noiembrie 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii.

S-a încasat de la ÎCS "Red Union Fenosa" SA în beneficiul lui Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii suma de 504 290,82 de lei cu titlu de prejudiciu material.

S-a încasat de la ÎCS "Red Union Fenosa" SA în beneficiul lui Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru fiecare.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 29 noiembrie 2019, ÎCS "Red Union Fenosa" SA a fost reorganizată, fiind introduse modificări în actele de constituire privind denumirea entității, astfel fiind modificată denumirea în ÎS "Premier Energy Distribution" SA (f.d. 122-123 Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, s-a admis apelul declarat de ÎCS "Premier Energy Distribution" SA, s-a casat hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul Central din 20 noiembrie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei, a reținut că la 05 aprilie 2013, a fost încheiat contractul de furnizare a energiei electrice între ÎCS ”Red Union Fenosa” SA și consumatorul casnic de pe adresa or. Strășeni, str. I. Caraciobanu 19, ap. 7, ce aparține cu drept de proprietate lui Radu Vasile.

De asemenea, la 05 aprilie 2013, a fost încheiat contractul de furnizare a energiei electrice între ÎCS ”Red Union Fenosa” SA și consumatorul casnic de pe adresa or. Strășeni, str. I. Caraciobanu 19, ap. 7, ce aparține cu drept de proprietate Ludmillei Radu și Radu Dimitrii.

La fel, instanța de apel a constatat că potrivit clauzelor contractelor de furnizare a energiei electrice, furnizorul nu poartă răspundere pentru nerespectarea obligațiilor contractuale în cazul în care acestea nu sunt datorate culpei furnizorului. Consumatorul casnic repară daunele justificate, provocate de instalația și de utilizarea și care duc la înrăutățirea calității energiei electrice furnizate sau care împiedică furnizarea continuă a energiei electrice altor consumatori finali.

La caz, instanța de apel a stabilit că contrar prevederilor contractuale, reclamantii au efectuat, în mod neautorizat, lucrări de replanificare a apartamentelor nr. 7 și 8 din or. Strășeni, str. I. Caraciobanu 19, fără a dispune în acest sens de certificatul de urbanism și de autorizație de construire, formând un singur bun și nu au perfectat contractele de furnizare a energiei electrice, astfel pentru apartamentele în cauză fiind valabile contractele separate de furnizare a energiei electrice din 05 aprilie 2013.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că prejudiciul care a survenit în urma incendiului, nu poate fi imputat furnizorului și se datorează culpei proprietarilor, care au efectuat modificări în mod neautorizat în apartamente și astfel nu poate fi angajată răspunderea furnizorului pentru omisiunile reclamantilor, dat fiind faptul că ultimii au încălcat obligațiile asumate prin contractul de furnizare a energiei electrice de neintervenție neautorizată în propria instalație electrică.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că inconveniențele s-au format în limita ”proprietății intimaților”, în instalația electrică ce le aparțin, prin urmare furnizorul nu poate și nici nu a avut obligația să supravegheze și să întrețină instalația ce nu-i aparține.

În consecință, instanța de apel a ajuns la concluzia lipsei temeiului legal al angajării răspunderii civile contractuale cât și delictuale a furnizorului de energie electrică, iar argumentul reclamantilor și concluzia instanței de fond precum că incendiul a fost cauzat de perturbațiile tensiunii în rețeaua de alimentare cu energie electrică, cauzată de întreținerea necorespunzătoare a rețelelor electrice de distribuție de către furnizor, care au dus la arderea televizorului și ca rezultat la arderea bunului, nu poate fi reținut, ori acest argument nu coroborează cu nici o probă din dosar, dar din contra expune contrariul.

Or, în cazul în care nu s-a constatat vinovăția furnizorului, fapta ilicită culpabilă și cauzatoare de daune sau încălcarea unor clauze contractuale, nu poate fi încasat careva prejudiciu, motiv pentru care pretenția cu privire la repararea prejudiciului urmează a fi respinsă.

La 22 septembrie 2020, Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, reprezentați de avocatul Mîrzenco Dumitru, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenții Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, în motivarea recursului au invocat încălcarea și aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material.

De asemenea, au invocat că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere contradictorie și incompletă a circumstanțelor de fapt.

La fel, au specificat că instanța de apel eronat a concluzionat că apartamentele au fost replanificate, or, nu a fost efectuată nici o intervenție sau modificare a schemei instalațiilor electrice inițiale de distribuire a energiei electrice, starea schemei fiind conformă schemelor apartamentelor la darea în exploatare.

Prin urmare, nu le poate fi imputată încălcarea prevederilor contractelor de furnizare a energiei electrice (eronat pretinsă de intimat și luată în calcul de către instanța de apel).

Mai mult ca atât, instalarea trecerii între apartamente nu are nici o legătură de cauzalitate cu cauzele inițierii incendiului.

Instanța de apel eronat a interpretat Actul de corespundere a instalației electrice din 13 decembrie 2016, emis de Inspectoratul Energetic de Stat, deoarece nu se referă la schema electrică de distribuire din interiorul apartamentului, dar la instalația electrică din panoul cu echipament de măsurare și protecție de alimentare cu energie electrică a apartamentului, panou instalat în scara blocului.

Totodată, au reiterat că instanța de apel și-a întemeiat soluția pe concluziile Raportului de constatare tehnico-științifică din 06 decembrie 2016, efectuat de Centrul de expertize independente, dar fiind faptul că expertul care a efectuat expertiza, nu se regăsește în Registrul de stat al experților atestați al Ministerului Justiției și prin urmare nu dispune de licență de expert în domeniul efectuării expertizelor tehnico-incendiare.

Deci, Raportul de constatare tehnico-științifică din 06 decembrie 2016, nu poate constitui drept probă, iar concluziile expuse în acest raport nu pot fi puse la baza unei hotărâri judecătorești.

De asemenea, recurenții au menționat că instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei, invocate pe parcursul examinării cauzei.

În acest sens, au invocat că la examinarea cauzei în ordine de apel nu a fost luat în considerație faptul că aparatele de protecție cu nominal necorespunzător instalate de către furnizor în sistemul de alimentare cu energie electrică a apartamentului, nu au reacționat la scurtcircuit, iar instanța de apel nu a dat nici o apreciere acestei situații.

Prin urmare, contrar concluziilor instanței de apel, s-a constatat încălcarea obligațiilor asumate de către furnizor prin contractele de furnizare a energiei electrice, or, furnizarea energiei electrice prin dispozitive de protecție care nu asigură siguranța consumatorului, nu constituie o furnizare fiabilă a energiei electrice, deci constituie o încălcare a obligațiilor contractuale.

În consecință, recurenții au specificat că circumstanțele expuse denotă instalarea de către furnizor în panoul cu echipament de măsurare și protecție și în panoul de distribuție a instalației de alimentare cu energie electrică din apartament a aparatelor de protecție necorespunzătoare, care nu au protejat, situație ce a favorizat apariția sursei de aprindere, izbucnire și dezvoltare a incendiului.

La 18 octombrie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de ÎCS "Premier Energy Distribution" SA la data de 26 octombrie 2020 (f.d. 200 Vol. II).

La 31 octombrie 2020, ÎCS "Premier Energy Distribution" SA a depus referință la recursul declarat de Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, prin care a solicitat să fie considerat inadmisibil, ca fiind tardiv.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă stipulează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, reprezentați de avocatul Mîrzenco Dumitru urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Astfel materialele cauzei relevă că hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel de către ÎCS "Red Union Fenosa" SA (f.d. 76 Vol. II).

Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 17 iunie 2020, dispozitivul deciziei a fost pronunțat în prezența reprezentanților părților la proces.

La 16 iulie 2020, în termenul prevăzut de art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a expediat în adresa părților copia deciziei integrale din 17 iunie 2020 (f. d. 179 Vol. II), iar la 17 iulie 2020, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată poșta electronică avocatului Mîrzenco Dumitru (f.d. 180 Vol. II).

Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 18 iulie 2020 și a expirat la data de 18 septembrie 2020, iar Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, reprezentați de avocatul Mîrzenco Dumitru au depus prezentul recurs numai la 22 septembrie 2020, cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În consecință, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenții, la depunerea recursului au încălcat termenul de 2 luni stabilit de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Drept urmare la caz, se va reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat, că ține de obligația părților de a întreprinde măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de recurs este depusă cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, recursul declarat de către Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, reprezentați de avocatul Mîrzenco Dumitru, urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Radu Vasile, Radu Ludmila și Radu Dimitrii, reprezentați de avocatul Mîrzenco Dumitru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru